

MONITORING ŠKŮDCŮ POLNÍ ZELENINY

34. TÝDEN (22.8.2022)

Kamil Holý

Výzkumný tým č. 20: Integrovaná ochrana zemědělských plodin proti škůdcům

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

Zprávy jsou zveřejňovány v Zelinářském zpravodaji, na Rostlinolékařském portálu a umístěny na webových stránkách VÚRV: www.vurv.cz - záložka [Poradenství](#). Monitoring je podpořen z prostředků MZe - NAP (Národní akční plán k bezpečnému používání pesticidů).

Výskyt škůdců

Deště škůdce z rostlin neomyly, i po vydatných srážkách v porostech molic dostatek. Rizikové jsou zápředníčci, třásněnky na zelí i nesklizené cibuli. Pokračuje let můr, ale vajíček zatím málo. Mšice v porostech v nízkých počtech, ale při nižší intenzitě ochrany proti jiným škůdcům mohou přibývat. Početnost dřepčků různá, postupně se stěhují na vzcházející řepky a hořčici. Zvýšení vlhkosti půdy po deštích podpoří aktivitu drátovců.

Brukvovitá zelenina - molice na většině ploch škůdci číslo jedna i po vydatných deštích dospělců dostatek. Zápředníčci jsou zatím pod kontrolou, ale riziko poškození housenkami zůstává. Třásněnek méně, zůstávají v napadených hlávkách zelí z předchozího období. Kolonie mšice zelné přežívají v některých porostech ukryté v hlávkách, ale většinou bez vlivu na výnos. Začíná let můr, početnost dospělců zatím nízká, housenky na polích ještě nejsou. Dřepčků většinou málo, dávají přednost mladým rostlinám řepky a hořčice, pokud jsou v okolí.

Ostatní zelenina - porosty cibule na uskladnění většinou sklizené nebo uschlé, v dalších porostech početnost třásněnek pod kontrolou. Začíná let druhé generace osenice polní, početnost dospělců ve feromonových lapácích zatím nízká. Sviluška chmelová může pronikat do porostů z okolní vegetace (poškození okrajů), po dešti by se měl výskyt zpomalit. Vlhká půda podpoří přesun drátovců blíže k povrchu, bude se zvyšovat poškození, rizikové pozemky sklídit přednostně.

Rizikové: Molice, třásněnky, zápředníček, mšice, dřepčci, svilušky, drátovci

Molice vlašovičnicková

- početnost nadále vysoká, líhnou se nové nymfy. Nedostatek snůšky láká do porostů s medovicí včely - pozor při aplikaci přípravků. Na medovici rostou černě.

Monitoring - dospělci na spodní straně listů, vajíčka nejprve bílá na bílém kruhovém podkladu, později tmavnou. Nymfy ploché, přisáté k podkladu.

Ochrana - prevencí je zaorat napadené porosty co nejdříve po sklizni - zabránit líhnutí a přeletu nových dospělců. Výběr přípravků uzpůsobit výskytu jednotlivých stádií a početnosti.

Zápředníček polní

- početnost se zvyšuje, za vysokých teplot se zkracuje doba vývoje.

Monitoring - odchyt dospělců do feromonových lapáků. Housenky na spodní straně listů, při žíru zůstává horní pokožka listu často nepoškozena (skeletování).

Ochrana - cílit na mladé housenky krátce po vylíhnutí, které jsou nejcitlivější k insekticidům.

Housenky

- zvyšují se odchyty dospělců v lapácích, ve sledovaných porostech vajíček/housek zatím minimum.

Monitoring - vajíčka a housenky na spodní straně listů. Sledovat odchyt dospělců do nejbližších světelných lapáků ze sítě ÚKZÚZ, porovnat početnost s početností v předchozích letech. Odchyty jsou na Rostlinolékařském portálu.

Ochrana - cílit na mladé housenky krátce po vylíhnutí, které jsou nejcitlivější k insekticidům.

Dřepčici r. *Phyllotreta*

- brouků v porostech mnoho není, ale poškození listů je místy patrné. Za vysokých teplot se může migrace urychlit - monitorovat.

Monitoring - přítomnost dospělců nebo požerky na rostlinách.

Ochrana - ošetřit porosty v závislosti na výskytu/škodách. Postupně se začnou stěhovat na vzcházející výdrol řepky a hořčice, které jsou chutnější.

Mšice zelná

- ochrana proti molici redukuje i kolonie mšic, přeživší jedince požírají různé druhy užitečných organismů, u kterých je patrný nárůst početnosti, přesto na některých pozemcích kolonie mšic zůstávají, především pod listy hlávek.

Monitoring - mšice často na spodní straně listů nebo na nejmladších částech růstových vrcholů a v hlávkách.

Ochrana - v závislosti na ochraně proti molici a počtu užitečných organismů. Po ošetření zkontrolovat účinnost, zda přípravek fungoval i na mšice ukryté pod listy hlávek.

Třásněnky

- většina napadených porostů cibule sklizena, na ostatních plochách většinou výskyt pod prahem škodlivosti. Někde jsou v hlávkách zelí, kde způsobují nádorky na listech.

Monitoring - u cibule jsou dospělci i nymfy nejčastěji ukryté mezi nahloučenými listy nebo volně na listech. Při přemnožení jsou posáté listy světlejší a nymfy až u špiček listů. Na **brukvovité** zelenině jsou třásněnky na spodní straně listů nebo v hlávkách - oloupat několik vrchních listů.

Ochrana - při přemnožení na cibuli jeden postřik zpravidla nestačí, při přežívání třásněnek opakovat ošetření. U zelí zabránit vniknutí do hlávek - nízká účinnost ochrany.

(mšicomaři, pestřenky), po likvidaci kolonií zůstávají na listech kapkovité kukly pestřenek. Místy dostatek parazitoidů zápředníčka - signalizace brzké škodlivosti housenek.

Užitečné organismy

- při výskytu mšice zelné v porostech vyšší početnost různých užitečných organismů

Molice bude problématická až do podzimu

Přibývá zápředníčků

Objevují se nové mšice, zatím v nízkém počtu

Kolonie mšic mohou přežít ukryté v hlávkách

Dřepčící jsou většinou v nízkém počtu

Slunéček je málo, objevují se na medovici molic

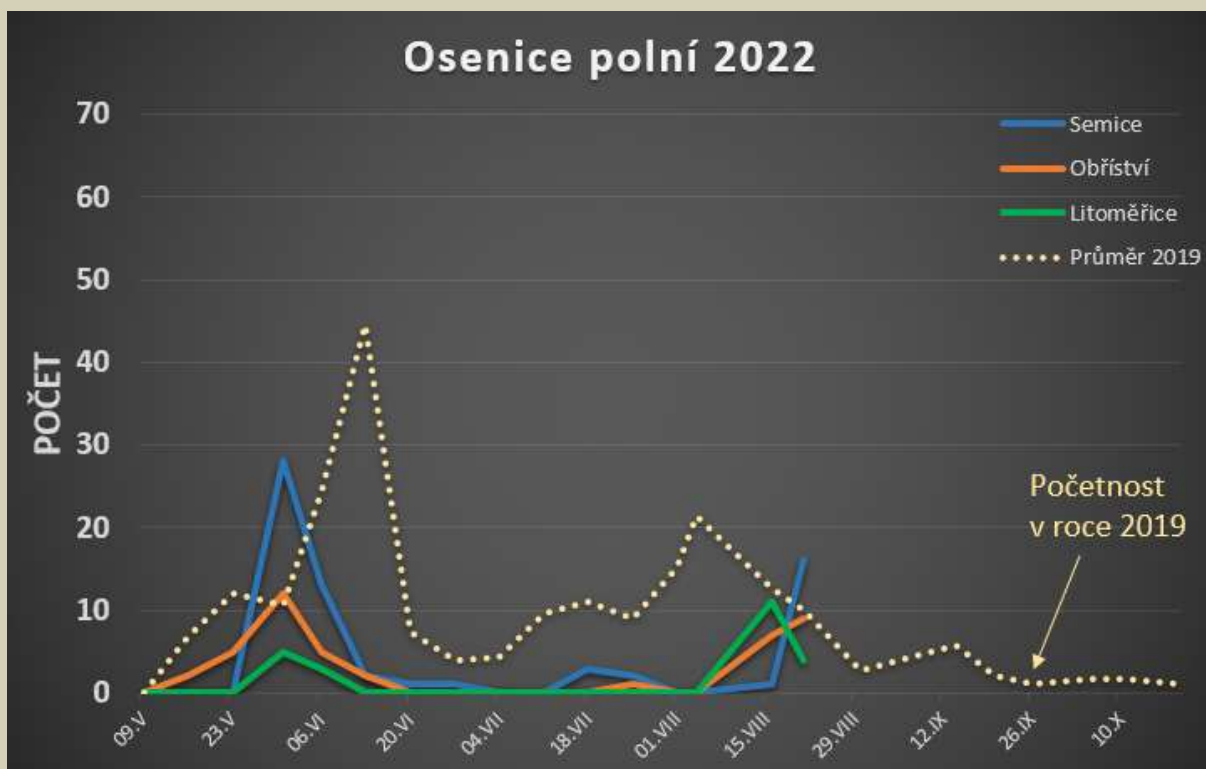
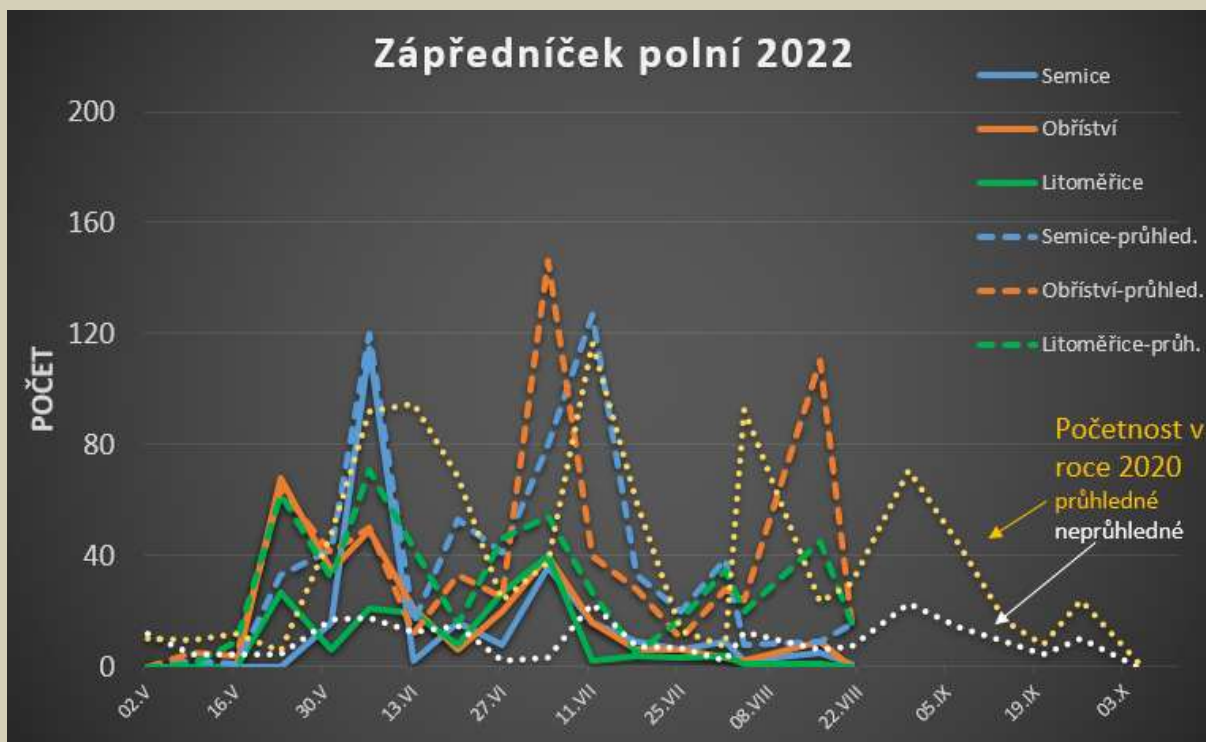
Někde spadlo vody až moc

Odchyt osenice polní a zápředníčka do feromonových lapáků v roce 2022

- tečkovaně - průměrný odchyt v předchozích letech (průměr ze všech 3 lokalit)
- zápředníček - čárkovaná čára (průhledný lapák), plná čára (neprůhledný lapák) - rozdíly v odchycích na stejné lokalitě

Osenice - začátek letu 2. generace

Zápředníček - na některých lokalitách vysoká početnost dospělců, brzy se objeví poškození od housenek - monitorovat

Odchyt můry kapustové do feromonových lapáků v roce 2022

- tečkovaně - průměrný odchyt v předchozím roce (průměr ze všech 3 lokalit)
- začátek letu 2. generace

